

Notulen

Aan

Beheeradviesgroep

Datum en tijd bespreking

3 november 2023, 12.45 - 16.00 uur

Plaats bespreking

Bezoekerscentrum Oranjekom

Datum

3 november 2023

Contactpersoon

Secretariaat BAG
bag.secretariaat@waternet.nl

Onderwerp bespreking

Bijeenkomst Beheeradviesgroep

Aanwezig namens de BAG

2, 1, 3, 4, 6, 5, 8, 7, 10, 9 en 11

Aanwezig namens Waternet

12, 13, 14, 15, 16 en 17

Notulist

18

Afwezig met bericht

19, 20 en 21 (BAG) en 22, 23, 26 en 24 (Waternet)

1. Opening en vaststelling agenda en conceptnotulen d.d. 7 juli 2023

De voorzitter opent de vergadering om 12.55 uur en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

Naar aanleiding van de notulen van de vergadering van 7 juli 2023 wordt gevraagd of inmiddels bekend is of de vergunningsaanvraag voor het verhogen van de drinkwateronttrekking van 70 naar 75 miljoen m³ (70/75) MERplichtig is. Dit is momenteel nog niet bekend. Het streven is de definitieve aanvraag voor eind 2023 in te dienen. Waternet heeft in samenspraak met de omliggende gemeenten en de bollensector een onderzoek laten uitvoeren door Aveco de Bondt, omdat de bollensector ervan overtuigd is dat vernatting optreedt door de verhoging van de drinkwateronttrekking. Waternet deelt deze overtuiging niet en naar verwachting is het traject met de bollensector na de oplevering van het onderzoek dan ook afgerond. Het is wenselijk dat de bij het project 70/75 betrokken BAGleden aanwezig zijn bij de laatste stakeholdersbijeenkomst. De berichtgeving over deze bijeenkomst volgt op korte termijn.

Er zijn geen inhoudelijke opmerkingen over de notulen van de BAG-vergadering van 7 juli 2023 en deze worden ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter neemt de actielijst door.

Actie 2022.5: de Kennemer Zweefvlieg Club wordt geagendeerd voor een van de vergaderingen in 2024, afhankelijk van de status van de behandeling van het beheerplan. Het raster rondom het zweefvliegveld wordt hersteld / vervangen voor een landschappelijker inpassing van het vliegveld.

Actie 2023.6: 25 is tijdelijk afwezig; hij wordt uitgenodigd voor de volgende BAG-vergadering.

Actie 2023.7: de maatregelen tegen schade aan vogelnesten komt aan de orde bij agendapunt 6.

Actie 2023.8: Waternet is bereid de BAG-leden te faciliteren door hen een toegangkaart aan te bieden. Een jaarparkeerkaart wordt niet aangeboden vanwege het ontmoedigingsbeleid de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) met de auto te bezoeken.

2. Mededelingen / actualiteiten

Ingreep beuken ingang

De BAG-leden zijn per e-mail geïnformeerd over de grote snoeibeurt van de beuken bij de ingang vanwege de veiligheid. De bomen zijn zo veel mogelijk gespaard, maar het is afwachten of zij de ingreep overleven.

Notulen

Oefening brandweer

Omdat natuurbranden vaker voorkomen, zijn alle Nederlandse brandweerkorpsen opgeroepen zich hierop voor te bereiden. Waternet heeft haar gebied beschikbaar gesteld voor oefeningen van korpsen uit de omgeving. In 2024 wordt dit opgeschaald met oefeningen van de veiligheidsregio's Noord- en Zuid-Holland. Er wordt nagedacht over een alarmeringssysteem bij de ingangen om het publiek te informeren over de oefeningen.

Arise en wildcamera's

De AWD zijn proefgebied voor het project Arise, waarin de biodiversiteit in Nederland in kaart wordt gebracht. De Universiteit van Amsterdam (UvA) onderzoekt hoe wildcamera's kunnen helpen bij het bijhouden van de biodiversiteit. De UvA heeft ongeveer 65 camera's geplaatst in de AWD, waarvan de beelden automatisch worden geüpload naar een centrale database, waarna kunstmatige -intelligentiesystemen de beelden classificeren. De camera's zijn eigendom van de UvA, hebben een reikwijdte van 25 meter en zijn zodanig geplaatst dat mensen zo weinig mogelijk in beeld komen. Ter voorkoming van vandalisme zijn de camera's voorzien van gps, geplaatst in beveiligde kasten en gemonteerd op palen die diep in de grond zitten. Met de UvA zijn afspraken gemaakt in het kader van privacy; de samenwerkingsovereenkomst tussen de AWD en de UvA wordt nog geformaliseerd. Bezoekers worden geïnformeerd over het onderzoek op de website van de AWD en via QR-codes op de camera's.

Exotenbeleid provincie Noord-Holland

14 en 17 hebben voorafgaand aan deze vergadering een bijeenkomst over invasieve exoten bijgewoond van de provincie Noord-Holland. Tijdens deze bijeenkomst is de eerste aanzet van de provincie voor het beleid voor het bestrijden van invasieve exoten besproken. Hierbij is vooral aandacht voor regionale soorten. Het doel is zo veel mogelijk aan de voorkant in te grijpen.

Planning BAG 2024

De planning voor 2024 is nagenoeg afgerond. De datum van de eerste vergadering moet nog worden bevestigd. De overige vergaderingen zijn gepland op 19 april, 12 juli en 1 november 2024.

3. Terugkoppeling lopende projecten

Beleidsplan

Er wordt gewerkt aan de vervolmaking van het beleidsplan. De planning is dat het plan in december 2023 wordt voorgelegd aan de Waternetdirectie, waarna het wordt geformaliseerd door de gemeente Amsterdam. Als het traject is afgerond, wordt het beleidsplan gedeeld met de BAG. Als vervolgstap wordt een publieksversie opgesteld.

Vanuit de BAG wordt gevraagd naar de status van de evaluatie van de Natura 2000-beheerplannen, de gesprekken hierover en het nieuwe beheerplan. De provincies Noord- en Zuid-Holland hebben recent de evaluaties van de beheerplannen uitgevoerd en besloten deze conform de wetgeving te verlengen met zes jaar, met de belofte dat wordt gewerkt aan een geactualiseerde versie van het beheerplan. Waternet wil de provincie stimuleren naar aanleiding van de evaluatie een gesprek te voeren over de status van de te bereiken Natura 2000-doelen. Dit komt echter nog niet van de grond.

Bosbeheer

Het uitvoeringsplan dat samen met enkele BAG-leden is opgesteld, is definitief en gepubliceerd. Alle werkzaamheden worden in eigen beheer uitgevoerd. De ongeveer honderd bomen die worden verwijderd, zijn gemarkeerd. De voorkeur voor het zo veel mogelijk trekken van bomen wordt meegenomen. Als dit niet werkt, worden de bomen omgezaagd. De eekhoornexpert is geraadpleegd en er wordt rekening gehouden met een gepaste afstand van uilenkasten. Het streven is het project voor de kerst 2024 af te ronden.

Begrazing / konijnen

De noodzaak van begrazing wordt zichtbaar. Er wordt gewerkt aan de aanbesteding voor een schaapskudde in 2024. Ter voorbereiding hierop worden maaiwerkzaamheden op de geschikt geachte locaties uitgevoerd. In 2024 start de voorbereiding voor het uitzetten van grote grazers. Deze bestaat uit het plaatsen van rasters en een verkenning van welke dieren van welke herkomst het geschiktst zijn. De invoering van grazers vindt

Notulen

gefaseerd plaats vanwege het streven naar een goede verdeling tussen damherten, konijnen, schapen en grote grazers. De trager dan verwachte afnemende damhertenstand veroorzaakt het uitstel van het uitzetten van grote grazers met een jaar. De damhertenstand laat een dalende trend zien. De doelstelling voor het aantal vrouwelijke herten is behaald, die van de mannelijke niet. Daarom is in 2023 voor de bronstijd gestart met het beheer van de damherten; dit is vervolgd vanaf 1 november 2023. Er is meer ruimte dan voorheen voor het plegen van beheer om de streefstand van de mannelijke herten zo dicht mogelijk te benaderen.

Enkele BAG-leden zijn verbaasd over het uitstel van het inzetten van grote grazers vanwege de noodzaak van een gevarieerdere begrazing van de AWD. Zij hebben voorkeur voor het eventueel op kleine schaal inzetten van grote grazers in 2024, ondanks de damhertenstand. 12 licht toe dat het beheer van damherten gevoelig ligt, wat het lastig maakt uit te leggen dat grote grazers worden ingezet. Waternet wil voorkomen dat het beheer van de damherten ter discussie wordt gesteld.

Tijdens het veldbezoek wordt een van de locaties bezocht waar konijnen worden uitgezet. Hier wordt dit onderwerp verder toegelicht.

Binnenduinrand

Met betrekking tot de binnenduinrand worden stappen gezet, maar er zijn niet veel ontwikkelingen te melden. Waternet heeft feedback geleverd op de rapportage van het hydrologisch onderzoek. Het is nog onduidelijk welke gedeputeerde trekker is van het proces: de gedeputeerde voor de natuur of die voor het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG).

Houtsnippen

9 meldt dat uit een houtsnippentelling in de zuidelijke AWD in het voorjaar van 2023 blijkt dat het aantal waarnemingen drastisch is gedaald. De uitkomst baart hem zorgen, omdat de populatie een van de weinige goede populaties in de omgeving is. Er lijkt een directe link te zijn met de adelaarsvarenbestrijding, omdat geen baltsvluchten plaatsvonden boven het midden van het onderzochte gebied, waar bestrijding van de adelaarsvaren heeft plaatsgevonden. Het is afwachten of het effect tijdelijk is, omdat in 2023 veel bestrijding heeft plaatsgevonden in een kwetsbare periode. 17 legt uit dat het maaibeheer in het groeiseizoen plaatsvindt om de varens uit te putten. De werkzaamheden worden onder strikte voorwaarden en met goede ecologische begeleiding uitgevoerd.

4. Programma recreatie

16 en 24 hebben regelmatig contact met andere natuurgebieden en de provincies over een betere spreiding van bezoekers over de verschillende natuurgebieden. Omdat de AWD een groot gebied is en een relatief laag jaarlijks bezoekersaantal heeft, wordt de AWD gezien als een geschikt gebied voor toenemende bezoekersaantallen. Doordat 24 en 16 de AWD profileren als een gebied waar natuurbeleving centraal staat en dat zich richt op bepaalde doelgroepen, wordt actief gekeken naar recreatiespreiding buiten de AWD.

Er is een aantal projecten opgezet om data te vergaren, waaronder een online klankbordgroep, die bestaat uit een afspiegeling van de bezoekers, waaronder sportgroepen. Daarnaast worden elf telpalen geplaatst voor het tellen van de bezoekers. Uit de telgegevens kan een dashboard worden samengesteld. Door hieraan weergegevens te koppelen, kunnen bezoekersstromen worden voorspeld. Ook kunnen de telgegevens worden vergeleken met de betaalgegevens voor inzicht in het aantal niet-betalende bezoekers. Een ander project is inzicht verkrijgen in het struingedrag van bezoekers door hen met hun toestemming te volgen via een gps-tracker of mobiele telefoon. Dit geeft inzicht in een eventuele relatie tussen struingedrag en broedpopulaties, wat kan leiden tot keuzes bepaalde rustgebieden te creëren. De opmerking dat in het noordelijke deel van de AWD weinig wordt geïnventariseerd, zodat er voor dat gebied te weinig informatie is om te koppelen aan het struingedrag, wordt meegenomen bij het onderwerp monitoring in de volgende BAG-vergadering. De tip om de gastheren en -vrouwen te betrekken bij een project neemt 16 mee.

Naar aanleiding van de vraag of de BAG het een goed idee vindt bepaalde gebieden seizoensgebonden tijdelijk te ontzien, ontstaat een gesprek over de noodzaak van handhaving, omdat de bezoekers gewend zijn dat zij overal mogen lopen, en over andere manieren om de noodzaak tot het creëren van rustgebieden te

Notulen

onderzoeken. In dit kader merkt 9 op dat het gesprek over de broedvogelstand nog niet heeft plaatsgevonden. 13 initieert dit gesprek met 9 en 3. **Actie 2023.9**
16 neemt de input van de BAG mee en geeft in een volgende BAG-vergadering een update.

5. Maaibeheer

17 presenteert de uitzonderingen op het ecologisch maaibeheer, de woekerende planten pitrus en adelaarsvaren, roepen de volgende reacties op:

- Omdat het broedseizoen relatief kort is, is er voldoende ruimte om pitrus en adelaarsvaren na het broedseizoen te maaien. De argumenten van Waternet om tijdens het broedseizoen te maaien, zijn dat pitrus moet worden gemaaid voor de eerste zaadzetting en de adelaarsvaren zodra deze uitloopt, om de wortelstok uit te putten. Deze fases vallen in het broedseizoen.
- Het maaien tijdens het broedseizoen is ook nadelig voor insecten, zoals nachtvlinders, waardoor deze populaties afnemen. Waternet zet bewust in op het uitroeien van de pitrus en de adelaarsvaren voor het bewerkstelligen van een kentering in de soortensamenstelling. Pitrus is lastig te bestrijden en vraagt volharding. De ervaring leert dat te vroeg stoppen met bestrijden toename van woekering tot gevolg heeft. Op enkele locaties is al positief resultaat van het maaibeheer zichtbaar.
- Opvallend is dat de omstandigheden geschikt lijken voor pitrus, wat niet voor de hand ligt. Waternet vermoedt dat de betreding door damherten van invloed is op de omstandigheden. Daarnaast komt pitrus voornamelijk voor in de natte gebieden. Bestrijding door het afvoeren van regenwater is geen optie. Indien mogelijk worden andere planten gespaard tijdens het maaien.
- Andere russensoorten komen terug in plaats van de pitrus, waardoor er een russenvegetatie blijft. De ervaring leert Waternet dat er nieuwe plantensoorten terugkomen. Jaarlijks wordt met ecologen besproken welke gebieden om welke reden worden gemaaid, met een inschatting van de benodigde tijd om een soort uit te roeien.

Er wordt afgesproken tijdens de BAG-bijeenkomst van 19 april 2024 velden te bezoeken waar maaibeheer plaatsvindt. Omdat Waternet het waardevol vindt de input van de BAG-leden mee te nemen, is het voorstel een werkgroep Ecologisch maaibeheer in te stellen. 1, 9 en 7 melden zich hiervoor aan.

6. Rondvraag

13 licht inzake de bescherming van roofvogelnesten toe dat de boswachters worden geïnformeerd over de locatie van de nesten en dat zij bezoekers ervan wegleiden. In de AWD gebouwde hutten worden binnen drie dagen na melding verwijderd en op aangetroffen tenten wordt streng gehandhaafd, waarbij een beperkende factor is dat dit proces verloopt via justitie. Aangetroffen hutten en tenten kunnen via e-mail of telefonisch worden gemeld aan het bezoekerscentrum. Waternet neemt de tip mee meldingen ook mogelijk te maken via WhatsApp en komt hierop terug. **Actie 2023.10**

7. Veldbezoek: warandes en maaibeheer

Vanwege het slechte weer bezoeken de aanwezigen alleen een locatie waar warandes voor konijnen zijn aangelegd door de beheerploeg en vrijwilligers. Op deze locatie zijn momenteel geen konijnen aanwezig. Binnenkort worden potentiële vanglocaties bekeken bij de Kennemer Golfclub. Het vangen vindt plaats in december 2023. Het is lastig inschatten om hoeveel konijnen het gaat. De golfclub in Noordwijk wil ook graag konijnen leveren, maar dit is niet mogelijk binnen de huidige vergunning. De warandes zijn zo natuurlijk mogelijk ingericht en de omgeving van de warandes is voorbereid op de komst van de konijnen. Alle konijnen die in een ronde worden gevangen, worden gevaccineerd en bij elkaar in een warande gezet. In het begin worden de konijnen bijgevoerd en na twee weken worden ze losgelaten. Er worden enkele pijpen geboord in en rondom de warandes, zodat de konijnen kunnen schuilen.

Actielijst

Aan
Beheeradviesgroep

Datum en tijd bespreking
3 november 2023, 12.45 - 16.00 uur

Plaats bespreking
Bezoekerscentrum Oranjekom

Concept

Datum
3 november 2023

Contactpersoon
Secretariaat BAG
bag.secretariaat@waternet.nl

Onderwerp bespreking
Bijeenkomst Beheeradviesgroep

Nummer	Actie	Actiehouder	Deadline	Status
2022.5	De Kennemer Zweefvlieg Club uitnodigen voor het presenteren van het beheerplan zodra dit gereed is.	BAG-secretariaat	07-07-2023	In behandeling
2023.6	25 uitnodigen voor een toelichting op de gemonitorde zaken in de AWD.	BAG-secretariaat	31-12-2023	In behandeling
2023.7	Maatregelen bepalen tegen schade aan vogelnesten.	Waternet	03-11-2023	In behandeling
2023.8	Verzoek alle BAG-leden te behandelen als vrijwilliger bespreken.	Waternet	03-11-2023	Afgehandeld
2023.9	Op korte termijn een gesprek met 9 en 3 inplannen over broedvogelstand.	13	31-12-2023	Afgehandeld
2023.10	Onderzoeken of het mogelijk is meldingen aan het bezoekerscentrum via WhatsApp te doen.	Waternet	31-03-2023	Afgehandeld